

הרבנות הראשית קריית אונו

וינגייט 22 קריית אונו. טל' 03-5348820 - 03-5349510. פקס' 03/6358222

E-mail: marriage1@walla.com

המח' לרישום נישואין

מושגים כלליים לקראת החתונה

מהי בעצם הכתובה?

ה"כתובה" היא שטר נישואין בעל תוקף משפטי שהאיש נותן לאשתו בעת הנישואין ובה הוא מפרט את התחייבויותיו כלפיה, לכלכלה בכבוד ולספק לה את כל צרכיה. כמו כן, קובע לה הבעל סכום כסף מתאים שינתן לה במקרה של גירושין או התאלמנות.

ברוב קהילות ישראל נהוג נוסח אחיד וקבוע של ה"כתובה", כפי שקבעוהו חז"ל בשפה הארמית. הרב המקדש מוסיף את הפרטים האישיים של בני הזוג ומציין את מקום החופה, תאריך החופה וסכום ההתחייבות של החתן.

החתן מתחייב בפני העדים על ידי מעשה קנין, שנקרא קניין סודר, והעדים מאשרים בחתימותיהם את תוכן ה"כתובה", שהוא כולל גם את העובדה שהחתן קידש את הכלה כדת משה וישראל.

על הכתובה יש לשמור היטב, מאחר ובלעדיה אסור לבני הזוג לקיים חיי אישות, כדברי חז"ל: "אסור לאדם שישהה עם אשתו אפילו שעה אחת בלא כתובה", על אף שקידש אותה כדת משה וישראל.

הרב המקדש קורא את הכתובה בנוסחה המסורתית הארמית. יש רבנים שנוהגים לתרגם את הכתובה לעברית, כדי שתהא מובנת לכל השומעים ובמיוחד לחתן ולכלה שהם הנוגעים בדבר.

בתום קריאת הכתובה, היא נמסרת לידי החתן והוא מוסרה לידי הכלה על מנת לשמרה ברשותה או ברשות הוריה.

האם יש חשיבות לענין שמירת הכתובה אצל אם הכלה או אצל הכלה עצמה?

שטר הכתובה הוא כאמור, שטר בטוחה כספית, שהחתן עושה לטובת הכלה, ואשר נועד להבטיח את יציבות הנישואין ואת זכויות הכלה. לפיכך, יש אינטרס לכלה לשמור את הכתובה. ויש שנהגו שאם הכלה או הוריה שמרו על שטר זה. ובמקרה שהשטר אבד, על בני הזוג לפנות לרבנות שבה נרשמו לנישואין, כדי שזו תדאג לכך שיהיה להם שטר כתובה במקום זה שאבד, שאם לא כן, אסור לבני הזוג לחיות חיי אישות בלי שקיים שטר כתובה בר תוקף.

מה טיבם של הסכומים הכספיים שנרשמים בכתובה, והאם יש להתחייבות בהם תוקף משפטי בימינו?

הסכומים שבכתובה הם בדרך כלל בטוחה כספית שהחתן נותן לכלה כהתחייבות עם שעבוד נכסי ואישי לאחד משני המצבים הבאים: א) למצב שבו בני הזוג יתגרשו, כשהוא אחראי לגירושין. ב) למצב שבו האישה מתאלמנת. להתחייבות באותם סכומים יש תוקף משפטי גם בימינו, שכן אם לא היה תוקף משפטי לשטר הכספי, גם במשמעות הכספית או הנכסית, אסור היה לבני הזוג לחיות יחד כאיש ואישה, משום שהיא קלה בעיניו לגרשה, וכזאת לא יעשה בישראל. אולם בימינו, יש והמאבק בין בני הזוג על הגירושין או על הדירה או על המזונות לילדים, גורם לכך, ששטר הכתובה נדחק לקרן זווית או נבלע בהסכם לחלוקת רכוש.

הרבנות הראשית קריית אונו

וינגייט 22 קריית אונו. טל' 03-5348820 – 03-5349510. פקס' 03/6358222

E-mail: marriage1@walla.com

המח' לרישום נישואין

סוג הטבעת שהחתן עונד לכלה

טבעת פשוטה בלי אבנים יקרות, ואשר שוויה המינימאלי הוא שווה פשוטה.

ענידת טבעת סתם כר, כשובבות נעורים. היש בכך משום קידושין?

צריכים להיזהר, שלא לשחק במשחקים כאלה, כי ישנם נסיבות, שאפשר והנער והנערה יצטרכו להתגרש זה מזה בגט פיטורין, שאם לא כן, אפשר שלא יוכל הנער להינשא עם בחירת ליבו, והנערה אפשר שתיאסר להינשא עם בחיר ליבה.

מהו מנהג שבירת הכוס בטקס החופה?

זהו מנהג שנעשה זכר לחורבן המקדש, שהרי עם ישראל לדורותיו התחייב להעלות את ירושלים על ראש שמחתו. ולכן בעת שמחת הכלולות תיקנו בימי חכמי המשנה להניח אפר על ראש החתן כדי להיעצב ולהתאבל על חורבן המקדש. לאחרונה פשט מנהג בישראל, שהתפתח לפני מאות שנים באשכנז, שהחתן שובר כוס, כדי להעציב את המשתתפים בשמחה, כדי שייזכרו בחורבן המקדש. משום מה, מנהג זה התקבל אצל ההמונים כאקט של "טסט" לחתן, וכשהוא שובר את הכוס, כל הסובבים אותו פורצים בשמחה ומברכים אותו בברכת מזל טוב.

מהו חדר הייחוד?

טקס הנישואין והחופה הוא למעשה בן שני שלבים, שלפנים בישראל היו מתקיימים בזמנים שונים, ובימינו בו זמנית. הטקס הראשון הוא הקידושין, ובו החתן מקדש את הכלה בטבעת (בימינו), כדת משה וישראל, ואז היא כבר נחשבת כאשת איש, אך עדיין היא אסורה לחתן עד שיעשה טקס נישואין, והוא החופה, שמשמעותו היא, שהכלה נכנסת לרשותו של החתן, ובאותו מעמד מברכים שבע ברכות. יש שרואים באפריון שתחתיו עורכים את החופה כאקט שבו הכלה נכנסת לרשות החתן, ויש שאינם מסתפקים בכך, אלא לאחר שבירכו שבע ברכות, החתן לוקח את הכלה לחדר ושם הם מתייחדים, כי בכך הוא מכניס את הכלה לרשותו.

מהי שבת חתן?

לפנים בישראל הייתה שמחת הנישואין ממושכת, כחודש ימים, כלומר כארבע שבתות: שבת שלפני מועד החתונה, ושלוש שבתות שלאחר החתונה. בימינו ערבה כל שמחה והיא שרדה בשבת אחת אשר נקראת שבת חתן. אצל יהודי המזרח, שבת זו היא השבת שלאחר החתונה ובה החתן עולה לתורה ובאים אורחים לשמוח בשמחתו. אצל יהודי אשכנז, שבת זו היא השבת שלפני החתונה.

מהי שבת כלה?

בבית משפחת הכלה מתקיימת שמחת הנישואין בשבת שלפני החתונה.